

Je zou er een boek over kunnen schrijven

Mel Collier

Het doet me veel plezier om in mijn hoedanigheid van voorzitter van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek deze bijzondere uitgave van *De Boekenwereld* te mogen inleiden. We vieren hiermee het tienjarig bestaan van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, een vereniging zonder winstoogmerk die een netwerkorganisatie is van en voor erfgoedbibliotheeken. De stichtende leden zijn de universiteitsbibliotheeken van Antwerpen, Gent en Leuven, de Antwerpse Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, de Openbare Bibliotheek Brugge en de Bibliotheek Hasselt Limburg. Onze rol is de ongeveer 175 erfgoedbibliotheeken in Vlaanderen en Brussel te ondersteunen, hun prachtige collecties in de kijker te zetten, de overheid te adviseren, en projecten uit te voeren die de professionalisering van erfgoedbibliotheeken bevorderen.

Dankzij de slimme inzet van mensen en middelen hebben we met een beperkt budget heel veel kunnen doen in die tien jaar: onderzoek, tentoonstellingen, methodieken, publicaties, beleidsontwikkeling, databanken en andere geslaagde projecten, altijd in samenwerking met uiteenlopende partners in Vlaanderen en Nederland. Dat de initiatieven van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek in de smaak vallen werd al duidelijk in 2013, toen we de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor Cultureel Erfgoed in ontvangst mochten nemen. Een aantal van onze projecten stellen we in dit nummer aan u voor, maar het zijn er veel meer. Je zou er een boek over kunnen schrijven.

Professionalisering is belangrijk, al willen we niet alleen technische

vooruitgang boeken. We willen ook het rijke bibliothecaire erfgoed volop laten stralen. Sinds de Middeleeuwen is Vlaanderen een gerenomeerd centrum van het boek, eerst voor geïllumineerde handschriften en later omwille van de hoogstaande boekdrukkunst. Dat willen we aan het bredere publiek laten zien met de online erfgoedbibliotheek *Flandrica.be*. Wetenschappers, liefhebbers en alle mogelijke snuisteraars kunnen daar letterschatten uit onze collecties ontdekken, onderzoeken en bewonderen, inclusief 85 door de Vlaamse overheid erkende topstukken. Ook in dit nummer van *De Boekenwereld* stellen we van ons erfgoed trots het een en ander aan u voor.

Na tien jaar kijken we ook vooruit. Eind vorig jaar dienden we ons derde beleidsplan in bij de Vlaamse overheid, voor de periode 2019-2023. Het omvat vier strategische domeinen:

Collectiebeleid. Onderzoek toont aan dat er nood is aan een meer strategische omgang met de collecties. Daarom ontwikkelen we met onze sector een instrumentarium voor het waarderen van bibliothecaire erfgoedcollecties en de opmaak van collectiebeleidsplannen.

Ontsluiting. We moeten grote achterstanden wegwerken om een professionele werking te kunnen garanderen en om de collecties tot bij de gebruikers te brengen. Het beter ontsluiten van Vlaamse manuscripten en oude drukken (erfgoed van wereldklasse) en van kwetsbare historische kranten (van groot belang voor onze geschiedenis en cultuur) is daarbij een speerpunt.

Digitale collecties. De maatschappij en onze gebruikers zijn digitaal geworden, en hedendaags erfgoed verdwijnt dagelijks. We zetten daarom in op het gecoördineerd digitaliseren van het Vlaams bibliothecaire erfgoed, werken mee aan de bewaring van *born-digital* erfgoed en maken Vlaamse topstukken wereldwijd zichtbaar.

Conservering. In Vlaanderen zijn er veel bibliotheken zonder experts en middelen voor collectiezorg. Op het programma staan een instrumentarium voor het in kaart brengen van bewaaromstandigheden en de opmaak van conserveringsplannen, zodat de nodige kennis verspreid wordt en bedreigde collecties kunnen worden aangepakt.

Ten slotte willen we de participatie van alle Vlaamse erfgoedbibliotheeken verhogen, niet alleen bij onze initiatieven maar ook in het bestuur van onze organisatie. De genoemde acties zullen veel inspanning en meer middelen vereisen, maar we hebben een uitstekend centraal team, dat ik hierbij van ganser harte wil bedanken voor de prettige samenwerking gedurende de voorbije tien jaar. En we hebben enthousiaste partnerbibliotheeken die graag vooruit willen in de volgende periode.

Ondertussen wens ik u veel leesplezier bij het avontuurlijke relaas van het eerste decennium van ons bestaan.

Antifonarium Tsgrooten, handschrift uit 1522 met gezangen voor het getijdengebed uit de abdij van Tongerlo. Universiteitsbibliotheek Gent, permanent bruikleen van de Vlaamse gemeenschap. Foto: Stefan Tavernier.

